

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

KESKKONNAMÄRGISED JA -TEATISED
Isedeklareeritavad keskkonnaväited (II tüüpi
keskkonnamärgistamine)

Environmental labels and declarations
Self-declared environmental claims (Type II
environmental labelling)
(ISO 14021:2016)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN ISO 14021:2016 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles mais 2016;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2016. aasta detsembrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 33 „Juhtimissüsteemid ja vastavushindamine“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Kadri Tomingas, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 33.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN ISO 14021:2016 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 13.04.2016. **Date of Availability of the European Standard EN ISO 14021:2016 is 13.04.2016.**

See standard on Euroopa standardi EN ISO 14021:2016 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega. **This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN ISO 14021:2016. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.**

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 13.020.50

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Environmental labels and declarations - Self-declared
environmental claims (Type II environmental labelling)
(ISO 14021:2016)**

Marquage et déclarations environnementaux -
Autodéclarations environnementales (Étiquetage de
type II) (ISO 14021:2016)

Umweltkennzeichnungen und -deklarationen -
Umweltbezogene Anbietererklärungen
(Umweltkennzeichnung Typ II) (ISO 14021:2016)

This European Standard was approved by CEN on 20 January 2016.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA	4
SISSEJUHATUS	5
1 KÄSITLUSALA	6
2 NORMIVIITED	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	6
3.1 Üldmõisted	6
3.2 Isedeklareeritavates keskkonnaväidetes üldiselt kasutatavad valikmõisted	8
4 ISEDEKLAREERITAVATE KESKKONNAVÄIDETE EESMÄRK	9
5 NÕUDED KÕIGILE ISEDEKLAREERITAVATELE KESKKONNAVÄIDETELE	9
5.1 Üldist	9
5.2 Seos standardiga ISO 14020	9
5.3 Ebamäärased või mittespetsiifilised väited	10
5.4 Väited „...vaba“	10
5.5 Jätksuutlikkusega seotud väited	10
5.6 Seletuste kasutamine	10
5.7 Erinõuded	10
5.8 Sümbolite kasutamine keskkonnaväidete tegemisel	11
5.9 Muu teave või muud väited	11
5.10 Erisümbolid	12
5.10.1 Üldnõuded	12
5.10.2 Möbiuse leht	12
6 HINDAMISE JA VÄIDETE TÕENDAMISE NÕUDED	12
6.1 Väitja vastutus	12
6.2 Hindamismetoodika usaldusväarsus	12
6.3 Võrdlusväidete hindamine	13
6.4 Meetodite valik	14
6.5 Teabele juurdepääs	14
7 ERINÕUDED VALITUD VÄIDETELE	14
7.1 Üldist	14
7.2 Komposteeritav	15
7.2.1 Mõiste kasutamine	15
7.2.2 Kvalifitseerumine	15
7.2.3 Hindamismetoodika	16
7.3 Lagundatav	16
7.3.1 Mõiste kasutamine	16
7.3.2 Kvalifitseerumine	16
7.3.3 Hindamismetoodika	16
7.4 Ettenähtud demonteerimiseks	16
7.4.1 Mõiste kasutamine	16
7.4.2 Kvalifitseerumine	17
7.4.3 Hindamismetoodika	17
7.5 Pikema kasutuseaga toode	17
7.5.1 Mõiste kasutamine	17
7.5.2 Kvalifitseerumine	17
7.5.3 Hindamismetoodika	18
7.6 Taaskasutatud energia	18
7.6.1 Mõiste kasutamine	18
7.6.2 Kvalifitseerumine	18

7.6.3	Hindamismetoodika.....	18
7.7	Ringlussevõetav	19
7.7.1	Mõiste kasutamine.....	19
7.7.2	Kvalifitseerumine	19
7.7.3	Sümboli kasutamine.....	19
7.7.4	Hindamismetoodika.....	19
7.8	Ringlussevõetud koostisosa.....	19
7.8.1	Mõiste kasutamine.....	19
7.8.2	Kvalifitseerumine	20
7.8.3	Sümboli kasutamine.....	20
7.8.4	Hindamismetoodika.....	21
7.9	Väiksem energiatarbimine	21
7.9.1	Mõiste kasutamine.....	21
7.9.2	Kvalifitseerumine	22
7.9.3	Hindamismetoodika.....	22
7.10	Väiksem ressursikasutus.....	22
7.10.1	Mõiste kasutamine.....	22
7.10.2	Kvalifitseerumine	22
7.10.3	Hindamismetoodika.....	22
7.11	Väiksem veetarbimine.....	23
7.11.1	Mõiste kasutamine.....	23
7.11.2	Kvalifitseerumine	23
7.11.3	Hindamismetoodika.....	23
7.12	Korduskasutatav ja korduvtäidetav	23
7.12.1	Mõistete kasutamine.....	23
7.12.2	Kvalifitseerumine	23
7.12.3	Hindamismetoodika.....	24
7.13	Jäätmete vähendamine.....	24
7.13.1	Mõiste kasutamine.....	24
7.13.2	Kvalifitseerumine	24
7.13.3	Hindamismetoodika.....	25
7.14	Taastuv materjal	25
7.14.1	Termini kasutamine	25
7.14.2	Kvalifitseerumine	25
7.14.3	Hindamismetoodika.....	25
7.15	Taastuenergia.....	25
7.15.1	Termini kasutamine	25
7.15.2	Kvalifitseerumine	25
7.15.3	Hindamismetoodika.....	26
7.16	Jätkusuutlikkus.....	26
7.16.1	Termini kasutamine	26
7.17	Kasvuhoonegaaside emissioonidega seotud väited.....	26
7.17.1	Üldine	26
7.17.2	Toote „süsiniku jalajalg“	26
7.17.3	„Süsinikneutraalne“	26
	Lisa A (teatmelisa) Ringlussevõetusüsteemi lihtsustatud diagramm	28
	Kirjandus.....	29

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN ISO 14021:2016) on koostanud tehniline komitee ISO/TC 207 „Environmental management“.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2016. a oktoobriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2016. a oktoobriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN ISO 14021:2001.

Standard on koostatud mandaadi alusel, mille on Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) andnud Euroopa Komisjon ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on standardi ISO 14021:2016 teksti muutmata kujul üle võtnud standardina EN ISO 14021:2016.

SISSEJUHATUS

Keskkonnaväidete laialdane kasutuselevõtt on tekitanud vajaduse keskkonnamärgistamise standardite järele, mis nõuavad, et selliste väidete esitamisel võetakse arvesse toote olulusringi kõiki asjakohaseid aspekte.

Isedeklareeritavaid keskkonnaväiteid võivad esitada nii tootjad, importijad, turustajad, jaemüüjad või kes tahes muu, kes sellistest väidetest tõenäoliselt kasu saab. Tooteid käsitlevad isedeklareeritavad keskkonnaväited võivad olla seletused, sümbolid või graafika tootel või pakendi märgistel või tootealases kirjanduses, tehnilistes bülletäänides, reklaamis, teleturunduses ning digitaalsetes või elektroonilistes massiteabevahendites nagu Internet.

Isedeklareeritavate keskkonnaväidete puhul on oluline usaldusvärsuse kinnitus. Tõendamise korralik läbiviimine on tähtis, et vältida negatiivset mõju turule, milleks on kaubandustõkked ja ebaõiglane konkurents mitteusaldusväärsete ja petlike keskkonnaväidete tagajärjel. Keskkonnaväidete esitajate kasutatav hindamismetoodika peab olema selge, läbipaistev, teaduslikult põhjendatud ja dokumenteeritud, et toodete ostjad või potentsiaalsed ostjad saaks olla kindlad väidete kehtivuses.

1 KÄSITLUSALA

See rahvusvaheline standard määrab kindlaks isedeklareeritud keskkonnaväidete, sh seletuste, sümbolite ja graafika nõuded toodete puhul. Lisaks kirjeldab standard keskkonnaväidetes üldiselt kasutatavaid mõisteid ja määratleb nende kasutuse. Samuti kirjeldab see rahvusvaheline standard isedeklareeritavate keskkonnaväidete üldist hindamis- ja tõendamismetoodikat ning selle standardi valitud väidete eri hindamis- ja tõendamismeetodeid.

See rahvusvaheline standard ei välista, asenda ega muuda mingil viisil seadusjärgselt nõutavat keskkonnateavet, -nõudeid või -märgistamist või mis tahes muid kohaldatavaid õiguslikke nõudeid.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt loetletud dokumendid, mille kohta on standardis esitatud normiviited, on kas tervenisti või osaliselt vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 7000. Graphical symbols for use on equipment — Registered symbols

ISO 14020. Environmental labels and declarations — General principles

ISO/TS 14067. Greenhouse gases — Carbon footprint of products — Requirements and guidelines for quantification and communication

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

3.1 Üldmõisted

3.1.1

biomass (*biomass*)

bioloogilise päritoluga materjal, välja arvatud geoloogilistes formatsioonides olev materjal, fossiilseks muundatud materjal ning turvas

MÄRKUS See hõlmab orgaanilisi aineid (nii elus kui eluta), mis on maapinna all või peal, nt puud, põllukultuurid, rohi, metsavaris, vetikad, loomad ja bioloogilise päritoluga jäätmed, nt väetis.

3.1.2

ühendtoode (*co-product*)

kaks või enam ühes protsessis valmistatud toodet

[ALLIKAS: ISO 14040:2006, 3.10, muudetud]

3.1.3

keskkonnaaspekt (*environmental aspect*)

organisatsiooni tegevuste või toodete element, mis võib keskkonnaga koostoimes olla

3.1.4

keskkonnaväide (*environmental claim*)

seletus, sümbol või graafika, mis näitab toote, komponendi või pakendi keskkonnaaspekti

MÄRKUS Keskkonnaväite võib esitada tootel või pakendi märgistel, tootealases kirjanduses, tehnilistes bülletäänides, reklaamis, teleturunduses ning digitaalsetes või elektroonilistes massiteabevahendites nagu Internet.